

УДК 336.148

Юлія РОМАНУША

ORCIDiD: 0000-0003-0004-5594

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств та менеджменту Навчально-наукового професійно-педагогічного інституту Української інженерно-педагогічної академії, м. Бахмут, Україна

Гліб МАТВІЙЧУК

ORCIDiD: 0000-0003-2036-5552

директор ТОВ «Лідер-Продукт-Кіровоград», м. Кропивницький, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Анотація. Ринкові умови соціально-економічного розвитку країни вимагають підсилення ролі держави в системі економічного управління. Здійснення державою своїх функцій передбачає необхідність постійного вдосконалення процесу державного управління, що неможливо без раціональної та ефективної системи державного фінансового контролю. Надзвичайної актуальності набуває дослідження функції контролю в системі державного управління та необхідність розробки наукових основ його розвитку. Мета дослідження полягає у визначенні теоретичних основ формування системи державного фінансового контролю на підставі узагальнення основних підходів до розуміння його сутності з метою розширення інформаційного та організаційного забезпечення для підвищення якості державного управління. Систематизовано наукові погляди до формування сутності поняття «державний фінансовий контроль», обґрунтовано його розуміння за трьома підходами: як функції державного управління; як діяльності органів державної влади; як реалізацію права держави захищати свої фінансові інтереси. На підставі теоретичного аналізу виокремлено базові (згідно Лімської декларації) та специфічні принципи організації державного фінансового контролю, що стало підставою формування його мети та основних завдань. Отримані результати дозволили сформулювати авторське бачення теоретичних основ визначення складових сутності поняття «державний фінансовий контроль».

Практична значущість результатів дослідження полягає у розширенні

інформаційного та організаційного забезпечення реалізації державного фінансового контролю в Україні з метою підвищення ефективності та якості публічного управління.

Ключові слова: державне управління, контроль, державний фінансовий контроль, принципи державного фінансового контролю, задачі державного фінансового контролю.

Вступ. Ринкові умови соціально-економічного розвитку країни вимагають підсилення ролі держави в системі економічного управління. Здійснення державою своїх функцій передбачає необхідність постійного вдосконалення процесу державного управління, що неможливо без раціональної та ефективної системи контролю. Існуюча на протязі останніх кількох років фінансово-економічна нестабільність стала підставою поглиблення економічної рецесії та росту бюджетного дефіциту. Зазначене обумовлює необхідність вдосконалення управління фінансовими ресурсами та визначення шляхів ефективного і раціонального їх використання. Таким чином, надзвичайної актуальності набуває дослідження функції контролю в системі державного управління та необхідність розробки наукових основ його розвитку. Ефективність функції державного контролю оцінюється за показниками роботи органів виконавчої влади і місцевого самоврядування шляхом контролю за виконанням законів, розпоряджень, рішень, наказів тощо. Розробка раціональної та ефективної системи державного фінансового контролю повинна ґрунтуватися на принципах систематичності та всеосяжності, що дозволить забезпечити наукову обґрунтованість рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема визначення засад розвитку державного фінансового контролю є достатньо актуальною на сучасному етапі, що підтверджується зростаючою чисельністю наукових здобутків вчених у цій галузі дослідження. Так, достатньо широко сутність та чинники формування державного фінансового контролю розкриті у поглядах В. Дерій, Л. Гуцаленко, М. Коцупатрій, В. Максимової, В. Піхоцького та ін.

Належну увагу еволюції контролю державних фінансів приділено у працях Н. Рекової, Ю. Слободяник, Н. Обушної тощо. В Україні загострення інтересу до напрямів розвитку державного фінансового контролю відбулося не так давно, тому більшість поглядів вітчизняних вчених ґрунтується на теоретико-практичному фундаменті праць таких зарубіжних науковців, як Р. Адамс, М. Беккер, В. Бурцев, М. Готліб, О. Грачова та ін. Беручи до уваги існуючі результати наукових праць, постає потреба у детальних дослідженнях теоретичних засад організації державного фінансового контролю, що дозволить більш ґрунтовно визначити напрями його розвитку в сучасних умовах.

Формулювання цілей статті. Мета дослідження полягає у визначенні теоретичних основ формування системи державного фінансового контролю на підставі узагальнення основних підходів до розуміння його сутності з метою розширення інформаційного та організаційного забезпечення для підвищення якості державного управління.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи етимологію походження терміну «контроль» встановлено, що під ним у широкому сенсі розуміються державні або громадські заходи з нагляду, перевірки, обліку діяльності поведінки фізичних та юридичних осіб. У поглядах С. Леонтовича, під контролем у широкому розумінні розуміється процес, який пов'язаний із забезпеченням відповідності функціонування об'єкта управління прийнятим управлінським рішенням і спрямований на успішне досягнення поставленої мети [5]. В. Піхоцький у загальному вигляді розглядає контроль як одну із функцій управління у вигляді моніторингу процесу функціонування об'єкта управління з метою оцінювання обґрунтованості та ефективності прийнятих управлінських рішень, виявлення відхилень від цих рішень та здійснення коригуючих дій [9, с. 21]. Дослідження існуючих підходів в науці до розуміння сутності поняття «контроль» підтверджує відсутність єдності

поглядів, оскільки він розглядається по різному: як засіб, чинник, форма, елемент, функція, система, діяльність, зворотній зв'язок, регулятор, умова, гарант, явище, інститут, метод, атрибут тощо.

Формуючи розуміння поняття «контроль», на думку В. Піхоцького, потрібно враховувати його тлумачення з юридичної точки зору, де він трактується як систематична перевірка виконання законів, директив, постанов і указів, або як державні чи громадські заходи з нагляду, перевірки, обліку діяльності поведінки фізичних та юридичних осіб. Вчений також підкреслює, що в цьому випадку контроль є перевіркою з метою забезпечення достовірності і законності визначених дій та процесом відслідковування фактично виконаних планів [9, с. 24].

Таким чином, контроль є стратегічно важливою функцією управління, реалізація якої спрямована на підвищення ефективності прийняття управлінських рішень шляхом реалізації раціонально спланованої системи спостережень за діями керованого об'єкта.

Індуктивний рух думки від етимології походження терміну «контроль» через низку термінів дозволив надати характеристику економічній категорії «державний фінансовий контроль».

Так, Л. Гуцаленко вважає, що це «комплексна і цілеспрямована фінансово-правова діяльність органів фінансового контролю або їх підрозділів чи представників, а також осіб, уповноважених здійснювати контроль, що базується на положеннях актів чинного законодавства. Він полягає у встановленні фактичного стану справ на підконтрольному об'єкті щодо його фінансово-господарської діяльності і спрямований на забезпечення законності, фінансової дисципліни і раціональності в ході формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів з метою ефективного соціально-економічного розвитку усіх суб'єктів фінансових правовідносин» [3].

У поглядах В. Разумцева проаналізовано сутність його поняття, де зазначено, що «за своєю суттю державний контроль – це перевірка державою того, як державні службовці виконують покладені на них обов'язки, як функціонує державна служба в цілому» [10].

Основне завдання системи державного контролю полягає у підвищенні ефективної діяльності органів державної влади щодо захисту інтересів держави та її громадян шляхом посилення відповідальності цих органів та їх посадових осіб за виконання покладених на них обов'язків. Такий контроль за своєю сутністю може і повинен здійснюватися від імені держави спеціальними органами контролю, не пов'язаними будь-якими іншими функціями [9, с. 26].

В той час, І. Микитюк підкреслює, що реалізація внутрішніх і зовнішніх функцій держави неможлива без використання фінансових ресурсів, які акумулюються в централізованих і децентралізованих грошових фондах і створюють фінансову основу для існування самої держави [8].

Тож, проведені теоретичні дослідження сутності державного фінансового контролю дозволили виділити підходи, де його визначають як:

- функцію державного управління;
- діяльність органів державної влади;
- реалізацію права держави захищати свої фінансові інтереси.

Вираження сутності державного фінансового контролю у конкретних умовах розвитку держави залежить від стилю державного управління та чинників його формування, що розглянуто у поглядах О. Черняєвої та А. Черняєва [12].

При визначенні мети державного фінансового контролю варто виділити погляди І. Грицюк, де вчений бачить її у сприянні зростанню та розвитку різноманітних секторів і галузей економіки завдяки здійсненню спостереження за досягненням цільових орієнтирів та перевірці дотримання

обмежувальних параметрів фінансово-економічного розвитку національного господарства на мікро- та макроекономічних рівнях [1].

В той час, В. Максимова підкреслює, що «основною метою державного фінансового контролю є забезпечення законності, ефективності, фінансової дисципліни й раціональності в ході формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів, що належать державі» [7, с. 11].

Державний фінансовий контроль реалізується за допомогою створеної державою системи органів державного фінансового контролю. Ця система представляє собою елемент загальної структури контролюючих органів держави і разом з тим виступає як найважливіша частина того фінансового механізму, за допомогою якого держава реалізує свою фінансову політику [9, с. 30]. Основними завданнями державного фінансового контролю є: виявлення на підконтрольних об'єктах порушень принципів законності, ефективності, доцільності й економії при формуванні та використанні державних фінансових та матеріальних ресурсів, відхилень від прийнятих норм, стандартів на ранній стадії; встановлення причин порушень, виявлення винуватців і забезпечення відшкодування ними заподіяних збитків; розробка та вживання заходів щодо запобігання встановленим порушенням у майбутньому [7, с. 11].

До найбільш важливих функцій на думку В. Піхоцького відносяться: інформаційна; профілактична; мобілізуюча [9, с. 34–35].

Інформаційна функція державного фінансового контролю зводиться до того, що інформація, отримана в результаті його здійснення, має стати основою для ухвалення відповідних управлінських рішень і вжиття корегувальних заходів, які забезпечать функціонування суб'єкта господарювання відповідно до встановлених державою норм [4].

Профілактична функція державного фінансового контролю полягає у виявленні умов, що сприяють порушенню норм і стандартів, встановлених

законами та нормативно-правовими актами, виникненню безгосподарності, недостач, крадіжок і зловживань, а також у встановленні осіб, винних у фінансових порушеннях, і притягненні їх до відповідальності відповідно до чинного законодавства [11].

Мобілізує функція державного фінансового контролю передбачає усунення суб'єктами господарювання наслідків допущених фінансових порушень, умов, що їм сприяли, та розробку організаційно-правових заходів з розповсюдження прогресивних методів господарювання і недопущення фінансових порушень на інших суб'єктах державного управління [11].

Враховуючи те, що весь процес управління у його класичному розумінні, базується на фундаментальних принципах, так само й державний фінансовий контроль, як функція публічного управління, здійснюється з використанням сукупності принципів.

Одним з перших документів, де були перелічені базові принципи державного фінансового контролю є Лімська декларація керівних принципів контролю, яку було прийнято IX конгресом Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю у жовтні 1977 р. [6]: незалежність контролю як невід'ємного атрибуту демократії й обов'язкового елемента управління; законодавче закріплення незалежності органів контролю; визначення необхідності здійснення попереднього контролю й контролю за фактичними результатами; наявність зовнішнього та внутрішнього контролю як обов'язкової умови існування контролю; гласність та відкритість контролюючих органів з обов'язковою вимогою додержання комерційної та іншої таємниці, що захищається законом.

Більш систематично принципи державного фінансового контролю розглянуто у роботах В. Піхоцького та М. Гупаловської, де вчені наголошують на наступній їх класифікації [9; 2]:

1. Методологічні принципи: демократизм, гуманізм, пріоритет прав людини і громадянина, незалежність, законність, об'єктивність, гласність, систематичність, професіоналізм і конфіденційність;

2. Принципи організації: результативність, адресність, своєчасність, гнучкість і економічність, законність, незалежність, збалансованість, системність;

3. Принципи здійснення контролю: законність, об'єктивність, невідворотність покарання осіб, що винні у фінансових порушеннях, а також притягнення їх до відповідальності; плановість, системність, безперервність, демократичний централізм, законність, об'єктивність, гласність, ефективність (дієвість); гласність, об'єктивність, відповідальність. Зміст зазначених принципів полягає у їх поясненні [9, с. 45–46]:

– принцип законності – передбачає перевірку дотримання законодавчих та інших нормативно-правових актів фінансового спрямування, що відносяться до компетенції органів державної влади та управління і місцевого самоврядування; дозволяє підтримувати сталий економічний розвиток країни, вчасно виявляти відхилення від законодавчо встановлених правил і процедур, а також вносити до них необхідне коригування;

– принцип об'єктивності – передбачає забезпечення контролюючими органами неупередженого рівного підходу до всіх підконтрольних суб'єктів під час проведення контрольних дій, при узагальненні і реалізації результатів контролю;

– принцип незалежності – полягає у тому, що функції фінансового контролера повинні бути незалежними, захищеними від будь-якого втручання і можуть бути оскарженими лише в правовому порядку;

– принцип компаративності, який розкриває сутність механізму контролю і передбачає порівняння двох і більше величин, що відповідно мають нормативне та фактичне значення;

- принцип превентивності – контрольних дій, завдяки якому досягається завчасне здійснення контролю з метою запобігання виникненню суттєвих відхилень фактичних показників від встановлених норм;
- принцип зкоординованості, зміст якого полягає в тому, що контролюючі органи координують свою діяльність з метою запобігання дублювання дій і функцій, зайвого відволікання працівників підконтрольних органів, у разі потреби організують спільні з іншими контролюючими органами заходи;
- принцип системності полягає у забезпеченні контролю на всіх стадіях бюджетного процесу шляхом створення відповідної організаційної системи контролю в країні;
- принцип гласності означає, що органи, уповноважені на здійснення фінансового контролю, забезпечують доступність його результатів;
- принцип сталості полягає у тому, що процес контролю має носити характер безперервності та сталості;
- принцип ефективності – передбачає перевірку на економність та оптимальність управління і використання фінансових ресурсів, а також на можливість виконання державних програм, проведення різноманітних державних заходів із найменшими витратами і найбільшим результатом;
- принцип самодостатності передбачає наявність такого складу елементів контролюючої системи, який забезпечує ефективність її функціонування й розвитку;
- принцип доцільності – передбачає перевірку цільового використання фінансових ресурсів і використання набутого за рахунок цих коштів майна, а також відповідності дій окресленим цілям, програмам і пріоритетам.

Таким чином, підсумовуючи результати теоретичних досліджень, варто зазначити, що раціонально та чітко сформульовані принципи державного фінансового контролю являють собою його організаційну та правову базу, що повинно стати підґрунтям розробки відповідних законів

та нормативно-правових актів (рис. 1).

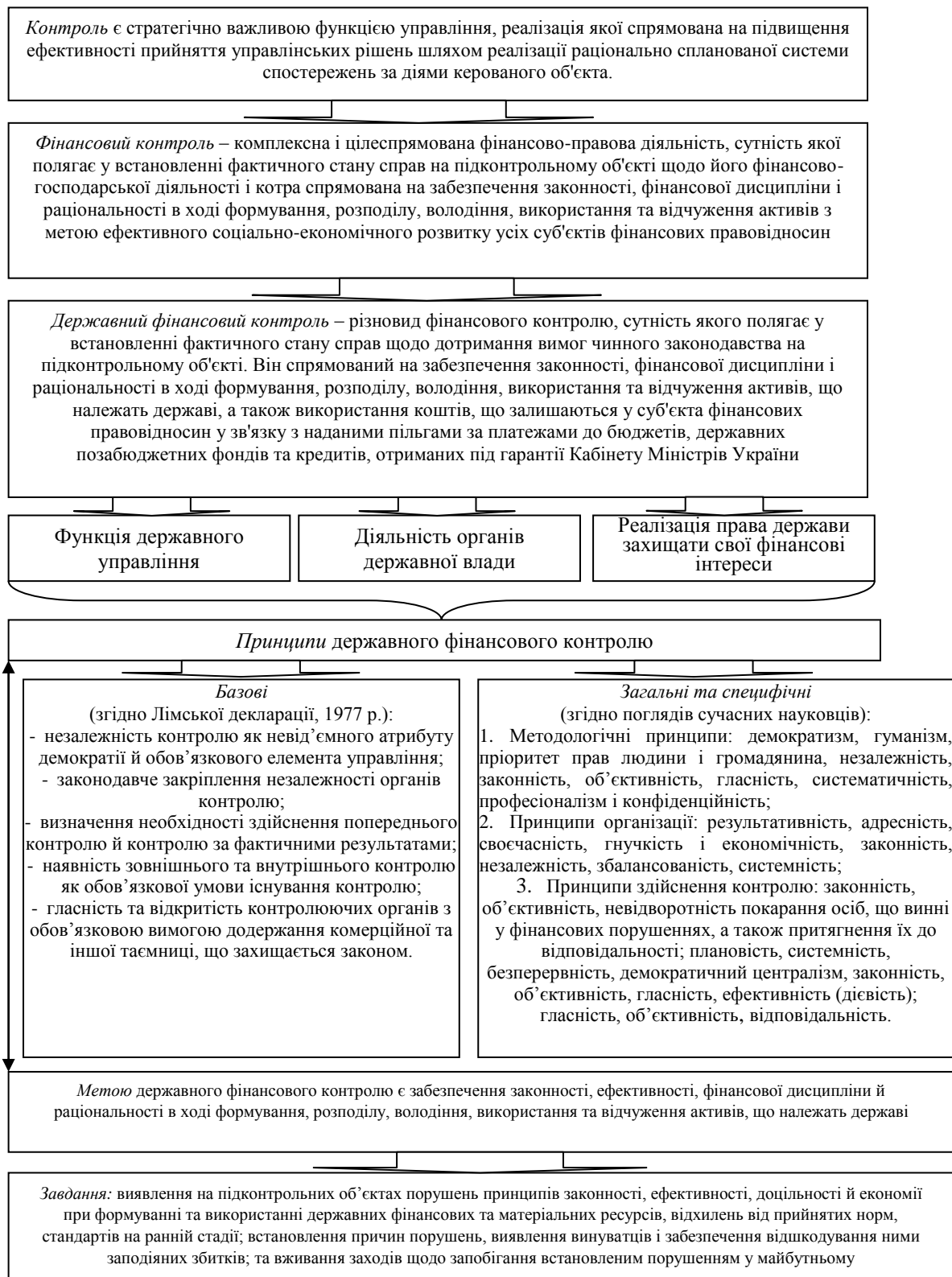

Рис. 1. Теоретичні основи визначення складових сутності поняття «державний фінансовий контроль»

Отже, визначені теоретичні основи розуміння сутності поняття «державний фінансовий контроль» розкривають його внутрішній зміст, який є підставою до розробки його інформаційного та організаційного забезпечення, а також виокремлення класифікаційних ознак.

Висновки. Таким чином, дослідження теоретичних основ становлення державного фінансового контролю дозволило: розкрити його сутність, яку можна розкривати або як функцію державного управління, діяльність органів державної влади, чи реалізацію права держави захищати свої фінансові інтереси; визначити мету проведення державного фінансового контролю, згідно якої, він повинен забезпечити законність, ефективність фінансової дисципліни й раціональності в ході формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів, що належать державі, а також окреслити задачі для досягнення мети; виділити групи принципів реалізації державного фінансового контролю, які класифікуються на групи: методологічні принципи; принципи організації; принципи здійснення контролю. Подальші наукові дослідження за даною проблематикою будуть спрямовані на визначення ознак класифікації державного фінансового контролю та аналіз системи його функціонування в Україні.

Використана література

1. Грицюк І.В. Фінансовий контроль формування і використання коштів місцевих бюджетів: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08. // І.В. Грицюк. – Чернівці: 2010. – 192 с.

2. Гупаловська М.Б. Бюджетний контроль в умовах ринкової економіки України. Дис. канд. екон. наук: 08.00.08. // М.Б. Гупаловська. – Тернопіль: 2012. – 241 с.

3. Гуцаленко Л.В. Державний фінансовий контроль: навч. посіб. / Л.В. Гуцаленко, В.А. Дерій, М.М. Коцупатрий – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 424 с.

4. Калінюк Н.В. Удосконалення системи управління місцевими фінансовими ресурсами: дис. ... канд. наук з держ. управління : 25.00.04 // Н.В. Калінюк. – К.: 2005. – 225 с.

5. Леонтович С.П. Розвиток фінансового контролю за використанням бюджетних коштів в аграрному секторі економіки: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08 // С.П. Леонтович. – К. : 2012. – 257 с.

6. Лімська декларація керівних принципів аудиту державних фінансів. Керівні принципи аудиту державних фінансів. – К. : Вид. підг. за сприяння програми ПРООН з врядування, 2003. – С. 23, 27.

7. Максимова В.Ф. Організація державного фінансового контролю: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, 2012. – 276 с.

8. Микитюк І.С. Питання фінансового контролю в Бюджетному кодексі України / І.С. Микитюк // Вісник КНТЕУ (Спецвипуск). – 2002. – № 6. – С. 12–14.

9. Піхоцький В.Ф. Система державного фінансового контролю в Україні: концептуальні засади теорії та практики : дис. ... докт. екон. наук : 08.00.08 // В.Ф. Піхоцький. – Львів : 2015. – 530 с.

10. Разумцев В.В. Фінансовий контроль цільового використання бюджетних коштів підприємствами вугільної галузі : дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08 // В.В. Разумцев. – Донецьк : 2009. – 215 с.

11. Стефанюк І.Б. Державний фінансовий контроль підприємницької діяльності в Україні : автореф. дис. ... канд. екон. наук. : 08.04.01 // І.Б. Стефанюк – К. : НДФІ при Міністерстві фінансів України, 2002. – 16 с.

12. Черняєва О.В. Чинники формування сучасного стилю державного управління [Електронний ресурс] / О.В. Черняєва, А.О. Черняєв // Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Економіка», 2018. – Вип. 4 (8). – Режим доступу до ресурсу : <http://am.eor.by/images/adapt/Vol.4ekon8/hernyayeva.pdf>.

References

1. Hrytsiuk I.V. Finansovyi kontrol formuvannia i vykorystannia koshtiv mistsevykh biudzhativ. dys. ... kand. ekon. nauk: 08.00.08. // I.V. Hrytsiuk. – Chernivtsi: 2010. – 192 s.

2. Hupalovska M.B. Biudzhetni kontrol v umovakh rynkovoï ekonomiky Ukrainy: dys. ... kand.ekon.nauk: 08.00.08. // M.B. Hupalovska. – Ternopil: 2012. – 241 s.

3. Hutsalenko L.V. Derzhavnyi finansovyi kontrol: navch. posib. / L.V. Hutsalenko, V.A. Derii, M.M. Kotsupatryi – K.: Tsentр uchbovoi literatury, 2009. – 424 s.

4. Kaliniuk N.V. Udoskonalennia systemy upravlinnia mistsevymy finansovymy resursamy: dys. ... kand. nauk z derzh. upravlinnia: 25.00.04 // N.V. Kaliniuk. – K.: 2005. – 225 s.

5. Leontovych S.P. Rozvytok finansovoho kontroliu za vykorystanniam biudzhetnykh koshtiv v ahrarnomu sektori ekonomiky: dys. ... kand. ekon.

nauk: 08.00.08 // S.P Leontovych. – K.: 2012. – 257 s.

6. Limska deklaratsiia kerivnykh pryntsyviv audytu derzhavnykh finansiv. Kerivni pryntsyvy audytu derzhavnykh finansiv. – K.: Vyd. pidh. za spriannia prohramy PROON z vriaduvannia, 2003. – S. 23, 27.

7. Maksimova V.F. Orhanizatsiia derzhavnoho finansovoho kontroliu: Navchalnyi posibnyk. – Odesa : ONEU, 2012. – 276 s.

8. Mykytiuk I.S. Pytannia finansovoho kontroliu v Biudzhetnomu kodeksi Ukrainy / I.S. Mykytiuk // Visnyk KNTEU (Spetsvypusk). – 2002. – № 6. – S. 12–14.

9. Pikhotskyi V.F. Systema derzhavnoho finansovoho kontroliu v Ukraini: kontseptualni zasady teorii ta praktyku: dys. ... dokt. ekon. nauk: 08.00.08 // V.F. Pikhotskyi. – Lviv: 2015. – 530 s.

10. Razumtsev V.V. Finansovy kontrol tsilovoho vykorystannia biudzhetnykh koshtiv pidpryemstvamy vuhilnoi haluzi: dys. ... kand. ekon. nauk: 08.00.08. // V.V. Razumtsev. – Donetsk: 2009. – 215 s.

11. Stefaniuk I.B. Derzhavnyi finansovy kontrol pidpryemnytskoi diialnosti v Ukraini: avtorefer. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.04.01 // I.B. Stefaniuk – K.: NDFI pry Ministerstvi finansiv Ukrainy, 2002. – 16 s.

12. Cherniaieva O.V. Chynnyky formuvannia suchasnoho styliu derzhavnoho upravlinnia [Elektronnyi resurs] / O.V. Cherniaieva, A.O. Cherniaiev // Adaptivne upravlinnia: teoriia i praktyka. Seriia «Ekononika», 2018. – Vyp. 4 (8). – Rezhym dostupu do resursu : <http://am.eor.by/images/adapt/Vol.4ekon8/hernyayeva.pdf>.

Юлия Владимировна Романуша

кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики предприятий и менеджмента Учебно-научного профессионально-педагогического института Украинской инженерно-педагогической академии, г. Бахмут

Глеб Викторович Матвейчук

директор ООО «Лидер-Продукт-Кировоград», г. Кропивницкий

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ СУЩНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННОГО ФИНАНСОВОГО КОНТРОЛЯ

Аннотация. Рыночные условия социально-экономического развития страны требуют усиления роли государства в системе экономического управления. Осуществление государством своих функций предусматривает необходимость постоянного совершенствования процесса государственного управления, что невозможно без рациональной и эффективной системы государственного финансового контроля. Особую

актуальность приобретает исследование функции контроля в системе государственного управления и необходимость разработки научных основ его развития.

Цель исследования заключается в определении теоретических основ формирования системы государственного финансового контроля на основании обобщения основных подходов к трактовке его сущности с целью расширения информационного и организационного обеспечения для повышения качества государственного управления.

Систематизированы научные взгляды к формированию сущности понятия «государственный финансовый контроль», обосновано его понимание по трем подходами: как функции государственного управления; как деятельности органов государственной власти; как реализации права государства защищать свои финансовые интересы. На основании теоретического анализа выделены базовые (согласно Лимской декларации) и специфические принципы организации государственного финансового контроля, что позволило сформировать его цели и основные задач. Полученные результаты позволили сформировать авторское видение теоретических основ определения составляющих сущности понятия «государственный финансовый контроль».

Практическая значимость результатов исследования заключается в расширении информационного и организационного обеспечения реализации государственного финансового контроля в Украине с целью повышения эффективности и качества публичного управления.

Ключевые слова: государственное управление, контроль, государственный финансовый контроль, принципы государственного финансового контроля, задачи государственного финансового контроля.

Yuliia V. Romanusha

Ph.D of Economycal, Senior lecturer of the Department of Economics of Enterprises and Management Educational Scientific Professional Pedagogical Institute Ukrainian Engineering Pedagogics Academy, t. Bakhmut, Ukraine

Glib V. Matviichuk

Director of Ltd «Leader-Product-Kirovograd», t. Kropyvnytskyi

THEORETICAL BASES FOR DETERMINING THE ESSENCE OF PUBLIC FINANCIAL CONTROL

Abstract. Market conditions for the socio-economic development of a country require the strengthening of the role of the state in the system of economic management. The implementation of the state's functions requires the continuous improvement of the public administration process, which is

impossible without a rational and effective system of state financial control. Of particular relevance is the study of the function of control in the system of government and the need to develop the scientific foundations of its development.

The purpose of the study is to determine the theoretical foundations of the formation of the state financial control system based on the generalization of the main approaches to interpreting its essence with the aim of expanding information and organizational support to improve the quality of government.

Scientific views on the formation of the essence of the concept of «state financial control» are systematized, its understanding is justified by three approaches: as a function of government; as the activities of public authorities; as the realization of the right of the state to protect its financial interests. Based on the theoretical analysis, the basic (according to the Lima Declaration) and specific principles of organizing state financial control were highlighted, which made it possible to form its goals and main objectives. The obtained results allowed to form the author's vision of the theoretical foundations of the definition of the components of the essence of the concept of «state financial control».

The practical significance of the research results is to expand the information and organizational support for the implementation of state financial control in Ukraine in order to improve the efficiency and quality of public administration.

Key words: public administration, control, state financial control, principles of state financial control, tasks of state financial control

*Стаття надійшла
до редакції:
22.11.2018 р.*

*До публікації:
30.11.2018 р.*